

VETERANAI UŽ VICEPREZIDENTA HUMPHREY

KAIP GYVENA LIETUVIAI LENKIOJE?

Liepos pabaigoje Vilniuje lankėsi lietuvių mokytojų iš Seinu apylinkių, o taip pat ir lietuvių visuomeninės kultūrinės draugijos Wrocławo (buv. Breslau) skyriaus pirmininkas Vytautas Markavičius. Gimęs ir augęs Vilniuje, tik 1946 metais baigęs Vilniuje, kaip jis pats sakosi, Vytauto Didžiojo gimnaziją ir išvykęs į Wrocławą, į Politechnikos institutą, kurį baigęs ir pasilikęs ten pat gyventi. Pasikalbėjime su Tiesos korespondente pateikė apščiainių žinių apie lietuvius Lenkijoje.

Lenkijoje šiuo metu gyvena daugiau kaip 20 tūkstančių lietuvių. Įvairiais keliais jie čion atvyko. Vienų gimtinė Lenkijoje, kiti karo keliais atklydo, tretį — žmonos ar vyro atvažinti. Didžioji Lenkijoje gyvenančių lietuvių dauguma susibūrusi Balstogės vaivadijoje, Seinuose. Čia palaidotas lietuvių rašytojas Antanas Baranauškas. Seinuose gyvena apie 12 tūkstančių lietuvių. Čia ir yra Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos, kuriai vadovauja Algirdas Skripka, centras. Lietuvių galima sutikti ir Varšuvoje, Wrocławe, Seecine, Gdanske, Sopotė ir kituose Lenkijos miestuose bei kaimuose.

Lietuvių visuomeninei kultūros draugijai priklauso apie du tūkstančiai narių. Draugija turi du skyrius — Varšuvoje ir Wrocławe, o taip pat 43 lietuvių visuomeninės kultūros ratelius Suvalkuose, Balstogėje, Liublne, Seecinė, Sluske ir kt. Draugija turi savo leidinį lietuvių kalba — laikraštį "Aušra", kurį redaguoja Zigmuandas Stoberskis. Draugijos Wrocławo skyriui priklauso 110 narių.

Wrocławo centre priešais miestotulę įsikūrusi lietuviška seklyčia, Wrocławas, Rynek 7.

Seklyčia — tai tartum mažutė Lietuvos salė Lenkijoje. Praverš jos duris, prieš akis atsiveria Vilniaus panorama su Gedimino kalno papėdėje boltonjančia katedra. Seklyčios lankytojai nuolat gali susipažinti su lietuvių dailininkų darbų reprodukcijomis. Kas mėnesį keičiama ekspozicija. Seklyčioje visada galima rasti naujausius Lietuvos ("LTSR". E.) laikraščius ir žurnalus, pasiskaityti lietuvišką knygą. Turime daugiau kaip 600 tomų lietuviškų knygų bibliotekėlę. (Išėjimas laikraščiai ar knygos į Lenkiją patenka labai sunkiai ir retai. Lenkijoje cenzūra šiuo atžvilgiu nenusileidžia rusiškajai. E.).

Wrocławo gana populiarus mūsiškis lietuvių liaudies dainų ir kvi ansamblis "Vilnelė". "Vilnelė" ne kartą su pasisekimu koncertavo Wrocławo teatruose, su daina ir šokių apkelavo Wrocławo ir Opolės vaivadijas.

Narsiųjų Lietuvos sūnų, Atlanto nugalėtojų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žuvimo 35-rių metų sukakties proga Myslību (buv. Soldine) atidengė memorialinę lentą.

Lenkijoje yra apie 30 lietuvių pradinio mokyklų. Daugumoje jos išsidėsčiusios Seinu krašte. Punske yra lietuvių mūdurinė mokykla, kurios direktorius, beja, yra Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko universiteto auklėtinis Algis Uzdyla. Kaikuriuose lenkų mokyklose taip pat dėstoma ir lietuvių kalba.

Wrocławė mes stengiamės, kad vaikai išmokyti taisyklingai kalbėti lietuviškai. Daugelis iš seniau gyvenančių Lenkijoje yra kiek primirę gimtąją kalbą. Todėl jau treti metai prie Wrocławo skyriaus veikia lietuvių kalbos kursai, kuriuos veda vertėja

IŠ VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Aukštas Šiaurės Vietnamo diplomatas kritiko respublikonų kandidatą į JAV prezidentus Nixoną, kuris menamai pasakęs uždareme posėdyje, kad jis naudosis, jei reikės, atominius ginklus, paklūpdyti Š. Vietnamą. Nixono spaudos sekretorius Herbert Klein šią žinią paneigė. Hanojaus diplomatas įspėjo Nixoną, kad Amerika gaus dar didesnių smūgių ir praras dar daugiau prestižo pasaulyje, jei ji bandys "didinti savo agresiją".

ŽENEVA. — Raudonojo Kryžiaus atstovai skelbia, kad Biafroje praėjusį mėnesį nuo bado mirė 100,000 žmonių, daugiausia vaikų. Popiežius apeliavo į Etiopijoje vykstančių derybų tarp Nigerijos ir Biafros dalyvių, atsiminti tūkstančius nekaltų žmonių ir rasti politinį sprendimą civiliniam karui užbaigti.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyksa smarkūs mišiai Mekongo upės apylinkėse. Kovose žuvo 146 priešokareiviai. Vienas nelaisvėn paimtas komunistų sergantas pareiškė, kad naujoji komunistų ofenzyva prasidėsianti rugpjūčio 20 d.

JERUZALĖ. — Sulaukęs 77 metų mirė gynybos ministerio Dayano tėvas Shmuel Dayan. Jis atvyko į Izraelį 1908 metais iš Ukrainos ir padėjo įsteigti pirmąjį kibucą Degania.

Izraelis neskelbia, kodėl sirai atbėgo

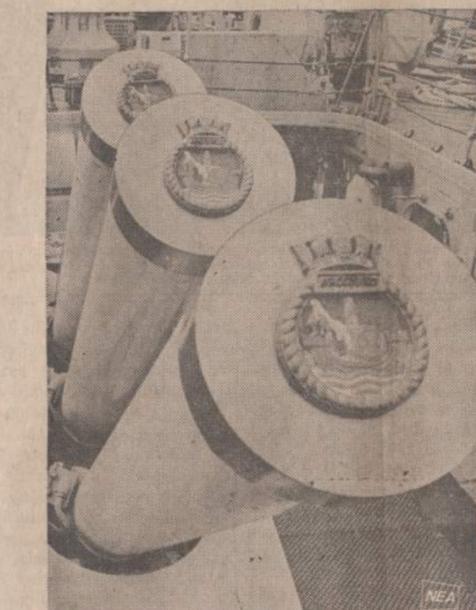
JERUZALĖ. — Izraelis nieko neskelbia apie dviejų Sirijos lakūnų motyvus, kodėl jie su savo Mig-17 karo lėktuvais nusileido Izraelio aplėistame aerodrome, netoli Lebano sienos. Pranešta, tik, kad vienas lakūnas buvo Walid Adham, 25 metų leitenantas, o kitas Radfan Rifai, 22 metų.

Damasko radijas paskelbė, kad lakūnai buvo priversti nusileisti, nes jie paklydo blogame ore, be to, lėktuvams pristrukę gazolino. Izraelis tuoj paneigė, — oras buvęs puikias, o gazolino lėktuvų tankuose dar likę pakankamai.

Ūkininkai, dirbę laukuose netoli aerodromo pasakoja, kad lakūnai buvo ginkluoti, tačiau jie nebandė gintis, kai atvyko policijos šarvuotas automobilis. Neuzilgo aerodrome nusileido Izraelio aviacijos vado, generolo Morechai Hod lėktuvas. Jis pasisveikinęs su sirų lakūnais ir trumpai su jais pakalbėjęs.

Irena Dambrauskienė ir buvęs vilnietis Pranas Sarlonas.

A. Markavičius taip pat mišėjo, kad buvęs Kaune, dalyvaus Dariaus-Girėno paminklo atidaryme Aukštuosiuose Šančiuose esančiose karių kapinėse, ir tos iškilmės padariusios jam nepamirštama įspūdi. (E)

JAV karo laivo "Argonaut" kanuelės. Šiaurės Atlanto valstybių sudarytas nuolatinis Atlanto Laivynas, prie kurio yra priskirtas "Argonautas". Nato valstybės yra sudariusios taikos mero Atlanto Laivyną.

VAKARŲ MUZIKA IR FILMAI PADARO ĮTAKĄ Į KOMUNISTINIŲ JAUNIMĄ

MASKVA. — Sovietų ideologai neslepia savo nerimo dėl vakarų pasaulio daromos sovietų jaunimui įtakos. Sovietų gyventojai vis daugiau klausia vakarų Europos radijo stotijų. "Amerikos Balsas" iš vakaro paskelbė, kad sovietų poliubiuras važiuoja į Černą, Čekoslovakijoje susitikti su čekų vadais. Maskvos radijas apie tą susitikimą paskelbė tik kita diena, kai pasitarimai buvo prasidėję. Nemažai gyventojų klausia Britanijos BBC rusų kalba transliacijų, iš kurių sužino, kad sovietų spauda ir radijas daug ką nuo jų nuslepia.

Neseniai Ukrainos Pravda stipriai žodžiais sukritikavo vieną komjaunuolių susirinkimą, kuriame buvo dainuojamos vakarų dainos, laikraščio pavadinimas "staigimu". Į tą užpuolimą atsakė grupė jaunų ukrainiečių, kurių laiška Pravda spausdino, tačiau pakviesdama garsų Ukrainos solistą Gončarenko atsakyti į jaunuolių laiška.

Jaunuolių grupė klausia, kodėl Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir Jugoslavijoje niekas nebėra jaunųjų žmonių už modernių dainų dainavimą ar už šokimą modernių šokių. Jaunuoliai tvirtino savo laiške, jog tokie puolimai ir kritika jaunimui rodo, kad laikraščio redaktoriai yra atsilikę ir konservatoriai, kurie puolia isterijon pamatę jauną žmogų su Beatles plaukais ar su gitara rankose. Jaunuoliai klausia ar sovietų jaunimas turi specialią rusų "rytietiško stiliaus", jei vakarų stilius jiems taip draudžiamas, ar tik norima atskirti sovietų jaunimą dirbtina siena nuo jų draugų ir nuo modernaus gyvenimo?

Pravdos pakviestas jaunuoliams atsako solistas Gončarenko. Jis aiškina Beethoveno, Mocarto ir Čaikovskio muzikos privalumus, aiškina, jog vakarų moderni muzika sugalvota imperialistų, kaip ginklas, kuris atšpina jaunų žmonių jausmus, kad jie galėtų tapti žudikais ir mėtyti napalmo bombas ant vietnamiečių namų. Solistas pritaria ir lengvai muzikai, tačiau pataria sovietų jaunimui dainuoti revoliucines dainas, kaip "Mūsų garvežiai greitai bėga, mūsų stotis — komunizmas".

Panašios diskusijos neseniai buvo ir sovietų žurnale "Ogonyok". Vienam skaitytojui pakri-

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

• Graikijoje nepavyko pasikėsintis prieš karinės valdžios premjerą. Jam keliu važiuojant netoli Atėnų sprogo bomba, tačiau jo nesužeidė. Vienas buvęs karininkas buvo pagautas. Jis bėgo į netoli kelio buvusį jūroje laivelį, tačiau jo sėbrai su tuo laiveliu pabėgo, jį palikę ant kranto. Atėnuose irgi sprogo dvi bombos.

• Italijos, Prancūzijos lakūnai paskelbė, kad jie nebeskris į Alžirą, kol šis nepaleis pagrobty Izraelio lakūnų ir lėktuvų. Aerodromų darbininkai Europoje irgi skelbia neiškrausią ir netaisysią Alžiro lėktuvų.

• Valstybės prokuroras Clark paskelbė, kad Amerikos miestams kovoti prieš riaušes valdžia skiria 4 milijonus dolerių lėšų.

• Berlyne per komunistų sieną vėl pabėgo vienas ginkluotas sargybinis, jau 415-tas šiais metais pabėgęs iš Rytų Vokietijos į vakarus.

• Doktorai studijuoja prezidento Johnsono rentgeno nuotraukas padarytas lignonėje. Nors jis jaučiasi gerai, jo viduriuose esama diverticulos pėdsakų.

• Šiandien Paryžius vėl susitinka Amerikos ir Šiaurės Vietnamo delegacijos. Šį kartą kažkodėl tikimasi pažangos ir naujų komunistų pasiūlymų.

Messerschmitt vis dar stato lėktuvus

MUENCHENAS. — Garsusis Vokietijos lėktuvų konstruktorius prof. Willy Messerschmitt sulaukė 70 metų amžiaus. Ta proga korespondentams jis davė interviu, kuriame pareiškė, jog jis ir šandien galėtų statyti lėktuvus neblogesnius, kaip amerikiečiai ar sovietai. Dabartiniai keleiviniai lėktuvai, kaip Boeing sprausiniai, tėra tik patobulintos versijos su tais pačiais aerodinamikos principais, kuriuos jis surado statydamas savo ME-262.

Vakarų Vokietijai po karo buvo uždrausta statyti lėktuvus, tačiau Messerschmittas turi savo fabrika, statytą su užsienio kapitalu ir užsienio leidimais. Jo dirbtuvėse dirba 12,000 darbininkų. Be to, jis stato lėktuvus Ispanijoje.

Messerschmittas dar vaikas būdamas domėjosi aviacija, sklandytuvais ir jų modeliais. Baigęs universitetą jis pradėjo gaminti sportinius lėktuvus, o valdžiai 1933 paskelbus konkurso karo lėktuvui jis tą konkursą laimėjo ir tapo garsiausiu Vokietijos konstruktorium.

PEKINAS. — Kinija davė vizą britų diplomati išvažiuoti. Jis jau 11 mėnesių prašė vizos, tačiau kina jam jos nedavė, laikydami jį uždarę Britanijos atstovybėje. Be Donald Hopson Pekine vizos laukia dar 13 britų diplomatų ir jų šeimų narių.

MASKVA. — Sovietų demografas ir ekonomistas Perevedencev rašo "Liberturnaja Gazeta", jog gimimų skaičius Sovietų Sąjungoje sumažėjo iki 11 per 1,000-tį. Jei taip bus toliau, tai 1970 metais sovietų gyventojų skaičius ims mažėti.

STIPRI VETERANŲ ORGANIZACIJA PAŽADĖJO SAVO PARAMĄ HUMPHREY

WASHINGTONAS. — Amerikos veteranų organizacijų atstovai Baltuose Rūnuose aplankė viceprezidentą Humphrey ir pažadėjo jam paramą ateinančioje rinkiminėje kampanijoje. Veteranai pareiškė, kad jie remia viceprezidento pažiūras į Vietnamo karo klausimus, nes Humphrey pažadėjo siekti Vietname garbingos ir teisingos taikos. Viceprezidentas padėkojo veteranams už paramą ir pareiškė, kad jo kampanijoje tai esanti svarbi diena — veteranų paramos užtikrinimas.

Ulbrichto tikslas sustabdyti Boną

KARLOVY VARY. — Ulbrichtas, Rytų Vokietijos diktatorius, baigė savo pasitarimus su čekų vadais. Aerodrome susitikimas buvęs šaltas. Nebuvo komunistų vadų tarpe įprastų pasibučiavimų, kurių jie išmoko iš rusų. Susirinkę čekoslovakai šaukė tik Dubčeką pavarde ir apsupę jį, prašė autografų.

Rytų Vokietija laikoma didžiausia čekų reformų priešininke. Ulbrichtas pavadinęs čekoslovakijos komunistų partiją žuvimi, kuri pradėjo dvokti nuo galvos.

Pranešime pabrėžiama, kad pasitarimuose buvo svarstomi Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos santykiai. Patikimi šaltiniai praneša, kad klausimas sukosi apie Vakarų Vokietiją ir jos santykius su Čekoslovakija. Ulbrichtui nepatinka vis didėję kontaktai tarp Pragos ir Bonos. Vakarų Vokietijoje televizijoje pasirodo vis daugiau čekų rašytojų, politikų, turizmas tarp abiejų kraštų klesti, buvo susitarta pasikeisti laikraščiais. Kalbama apie didesnius prekybos ryšius.

Rytų Vokietijos politikai bijo, kad Čekoslovakija gali pasekti Rumunijos pėdomis ir užmegzti su Vakarų Vokietija diplomatinis santykius, tuo dar daugiau izoliuodama Rytinės Vokietijos režimą, kurį nedaug kas pripažįsta.

Po pasitarimų paskelbtame komunikate minimi tik ekonominiai reikalai. Čia sakoma, kad "abi pusės sutiko gilinti abipusius ekonominius santykius".

Komunikate panaudojama ir jau įprasta komunistinių kraštų frazė: "priešintis kerštaujančiam militarizmui ir neoncizmui, kurie atgimsta Vakarų Vokietijoje".

Gamins mažesnius, pigius automobilius

DETROITAS. — Automobilių bendrovės paskelbė, kad neužilgo Amerikoje bus pradėti gaminti mažesni ir pigesni automobiliai. Fordas ir General Motors negali suprasti, kodėl amerikiečiai vis daugiau perka mažų, užsienyje gamintų automobilių. Iš 10 Amerikoje parduodamų automobilių vienas yra gamintas Europoje ar Japonijoje. Kalifornijoje ir visame vakariniame pakrastyje ta proporcija yra dar didesnė — iš penkių vienas yra užsienietiškas.

Automobilių bendrovės priėję išvados, kad užsienio automobiliai perkami dėl jų pigumo. Todėl bus pradėti statyti ir Detroito mažesni ir pigesni automobiliai, nesiekiant 2,000 dolerių kainos. Iki šiol pigiausias Fordo gamybos Falconas buvo parduodamas už 2,252 dolerius, kai

tuo tarpu vokiškas Volkswagenas kainuoja 1,699 dol.

Nauji modeliai pasirodys 1970 metais ir bus lengvesni, pigesni ir trumpesni už ligšiolinius modelius. Jų stilius bus skirtas jauniems žmonėms — sportiškas, bet kartu ir ekonomiškias. Motoras bus šešių cilindrių, 100 arklių jėgų ir galonas gazolino duos apie 22 mylias kelio. Detroito gamintojai tikisi tais naujais modeliais atsiumti iš užsienio bendrovių bent dalį jų užkariuotos rinkos.

Atrodo, kad demokratų partijos kandidatų prezidento pareigoms bus viceprezidentas Hubert H. Humphrey, bet viceprezidento pareigoms iki šio metu nėra tikro kandidato. Minimas Margaret Shriver vardas. Dabartinio metu jis eina JAV ambasadoriaus pareigas Prancūzijoje.

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Detroitas renka gražuoles į PLB Seimą

Atsiliėpami į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo pagedavimą, LB Detroito apylinkės jaunimo sekcijos vadovai nutarė ne viena, o gal net keletą gražiausių mergaičių pasiūsti į PLB seimo metu Niujorke įvyksiantį Miss Lithuania konkursą. O kad sukėlus pačių gražuolių ir visuomenės didesnį susidomėjimą, pirma nutarė čia pat, Detroito, surengti pobūvį, — arbatėlę, kurioje publikai bus kandidatės pristatytos ir atliks tam tikrą programėlę.

Arbatėlė įvyksta šį penktadienį, rugpjūčio 16 dieną, Dearborn Youth Center salėje, 15801 Michigan Avenue. Pradžią — 7:30 val. vakaro. Po mergaičių — kandidatėjų atliktos programėlės, bus vaišės ir šokiai.

LB Detroito apyl. jaunimo sekcija prašo ne tik jaunimą, bet ir vyresniųjų visuomenę gausiai atsilankyti. Kad pobūvis arbatėlė rengiama neįprastą dieną, įvyko todėl, jog reikalas yra labai skubus (kandidatės turi užsiregistruoti Niujorke, kaip čia anksčiau buvo rašyta, iki rugpjūčio 25 dienos), tad nebegalima buvo šestadieniui ne patalpų gauti. Kadangi penktadienis daugumai yra paskutinė savaitės darbo diena, tai rengėjai mano, kad sunkumų atsilankyti nesudarys. Ateikime!

Lietuvių tautodailės paroda

Sukaktuvinių metų komiteto kultūrinė sekcija gavo leidimą atidaryti lietuvių tautodailės parodą Detroito miesto Centrinėje bibliotekoje. Paroda bus atidaryta vienoje salėje, trečiame aukšte, rugsėjo 1 dieną ir tęsis apie

šešias savaites. Kaži ar yra tautietis, kuris šios bibliotekos nežinotų, bet dėl visko, štai, adresas: 5201 Woodward Ave. (priešais meno muziejų, kitoje gatvės pusėje).

Parodoje bus išstatyti lietuvių audiniai, keramika, medžio drožiniai, gintaro dirbiniai, tautinės lėlės, odos dirbiniai, senos, arba įdomesnės, retesnės knygos, istoriniai paveikslai, muzikos instrumentai, skulptūros, Velykų margučiai etc.

Kažkodėl Bibliotekos vadovė, liepos gale davusi leidimą, eksponatus įsakė sunėsti iki rugpjūčio 8 dienos. Kultūrinės sekcijos vadovai, paskubomis prisipašinę Jurgį Baublį, Rožę Bylaitienę, Stelą Hotrienę ir Stelą Kauneliene eksponatus telkti, bandė reikalą dar paskardinti per radiją ir spaudą. Per radiją, tiesa, dar suspėjo, bet spaudai jau buvo pervėlu. Kiek tik eksponatų sutelkta, man dar nepavyko sužinoti. Kai nueisiu, tai pamatysiu savo akimis.

Reikia pasakyti, kad tautodailės parodos įpiršimas į Centrinės bibliotekos rūmus, yra nemažas laimėjimas. Įsidėmėkime, kad visi, kurie eksponatų paskolinti nebeturėjome progos, turime būtinai rasti laiko bent po kartą parodą aplankyti.

Vilniečių suvažiavimas vėl Detroito

Beveik visa spauda jau paskelbė, kad Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungos atstovų iš JAV ir Kanados suvažiavimas bus Detroito Lietuvių namuose š. m. rugsėjo 1 d., sekmadienį. Suvažiavimui ruošti komitetas sudarytas iš Eugenijos Bulotienės,

Richard M. Nixon su šeima. Respublikonai parinko buvusį viceprezidentą Nixoną partijos kandidatu JAV prezidento pareigoms. Iš kairės į dešinę sėdi Nixonų 20 metų dukterė Julie, susižiedavusi su David Eisenhoweriu; 22 metų dukterė Patricia, pats kandidatas į prezidentus ir jo žmona Patricia Nixon.

Vytauto Gurkos, Alberto Misiūno ir Valės Osteikienės. Ta proga paskaitą skaitys Vlko Tarvybos narys, istorikas Kęstutis Čižiūnas. Suvažiavimas prasidės vidurdienį, 12 val.

Iš kuklo apsigarsinimo atrodo, kad šis suvažiavimas nebus tokio didelio masto, koks buvo 1964 m. gegužės 30. Tuomet tai jie posėdžiavo iš peties, ir dėl tam tikrų kontroversijų buvo plačiai spaudoje išgarsinti. Kad vilniečiai ir šiame suvažiavime jokių slaptųjų neturės aišku iš to, kad ir dabar jie kviečia ne tik visus Vilniaus krašto kilmės detroitiečius, bet

ir visą visuomenę.

Tenka nusistebėti, kad suvažiavimui data yra parinkta ta pati, kaip ir PLB Trečiojo seimo Niujorke. Tuo aš nenoriu pasakyti, kad dėl šio suvažiavimo Seimas nukentėtų. Priešingai: turėtų nukentėti patys iškilieji VKL s-gos dalyviai, ypač niujorkiečiai, kurie iš ten yra įsipareigoję lėkti į Detroitą, kaip tik tuo metu, kai iš Detroito daug žmonių į Seimą važiuos.

Be abejo, niekur kitur neįsivažiavime jokių slaptųjų neturės aišku iš to, kad ir dabar jie kviečia ne tik visus Vilniaus krašto kilmės detroitiečius, bet

prasti, buvo jau per vėlu. Vienu galingu kumščio smūgiu juodžius pertrenkė žemėn jam ant tako pasitaikiusį baltaodį.

Už ką? Beregint prie išvirtusio žmogaus policijos automobilio atskubėjęs leitenantas nežinojo kitokio atsakymo, kaip "Pradink pamatęs juodžių šokinėjantį!" Nes troškėmis karštomis vasaros naktimis juodųjų gyslose kraujas pradeda virti. Užtenka vienos kibirkštės ir visas blokas beregint gali pavirsti verdančiu raganos puodu. Paskėmes jau gavo patirti ilga eilė Amerikos miestų. Tikras naikinimo, neapykantos ir plietinio karo pragaras.

Times Square apylinkė jokiū būdu nėra išimtinai negrų kvartalas, tačiau nakties metu čia matysį daugiau juodųjų negu

baltyjų. Jie styro ant namų laiptų, rūko ir žiūri akis į bedę į gatvę, į vyriškių ieškančias juodukas pabaltintais plaukais ir baltais mini-sijonaičiais. Anksčiau vakaro valandomis šios gatvės patraukia turistus iš viso pasaulio, bet vėliau, apie vidurnaktį, nors Times Square ir Broadway gyvenimas pačiame įkarštyje, šios gatvės yra visiškai tuščios. Lankymas negrų kvartalo New Yorke baltajam gali virsti pavojinga avantiūra. Vietiniai į tokius spalvotųjų "rezervatus" labai retai teuklysta, o svečiams patariama samdytis taksi arba pervažiuoti kvartala turistams vežioti autobusu.

Policininkai, kurie čia patuliuoja mažiausiai po du ar tris, moka prasidedančių netvarką atspėti iš pirmųjų ženklų. Tie ženklai pastebimi juodžių eisenoje. Troški gatvės temperatūra apie 100 laipsnių, drėgmė apie 70-85 siegia nuotaikas. Juodi žmonės buriuoja gatvių kampuose, šmėkšo namų angose. Jie eina, bet neina, o timpinėja — šokinėja, ir policija rikiuojasi, kaip laiku įsimašyti, kad iš mažo prasidėjęs triukšmas lyg gaisras neperšmestų į ištisus blokas. Mažas gatvės kampe apsištumdymas išvirsta muštinėmis, kurios neužgesintos laiku gresia persimesti į visą kvartala ir pagaliau į visą miestą. Newarkas ir Detroitas buvo tik du tokie pavyzdžiai. Ir čia ir ten

PETRAS SIMONĖLIS

tvarkys ir prižiūrės rudeniū Naujienu pikniko automobilių trafiką. Kartu su juo dirbs šie Amerikos Legiono nariai:

- Al Kilkus
- George Jonikas
- Adam Anderson
- Phil Mahalick ir
- Tony Yuknis.

Automobilistai galės lengvai ir saugiai įvažiuoti ir išvažiuoti iš rugpjūčio 18 dienos pikniko, jei klausys trafiko tvarkytojų nurodymų.

per tris savaites prieš laukiniam smurtui išskylant negrai jau šonejo.

(b. d.)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SPECIALŪS BUSAI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

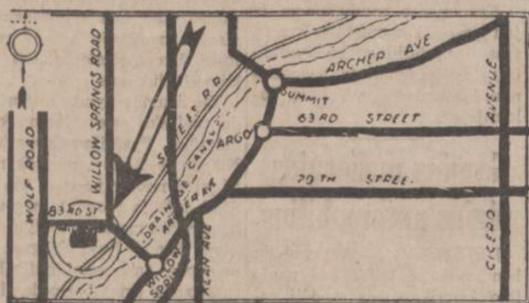
Sekmadienį, rugpjūčio 18 dieną, specialūs CTA busai veš čikagiečius į "Naujienu" Pikniką. Pirmas busas lygiai 12:00 val. po pietų paims žmones nuo "Naujienu" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeporte ties Lietuvių Auditorija ir paims ten piknikan norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Antras busas išvažiuos lygiai 1:00 P. M. nuo Naujienu. Bridgeporte jis sustos ties Lietuvių Auditorija, o vėliau įvažiuos į Archer Ave. Sustos Archer ir Western Avenue, Archer ir Kedzie Ave., o vėliau sustos Kedzie ir 55-ta, Kedzie ir 63-čia, Kedzie ir 71-ma, o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą.

Vakare pirmas busas išvažiuos 6 valandą vakaro, o antrasis busas išvažiuos 7 val. vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$2.00.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Rudeninis NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės tūsa. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeporto, Brighton Parko ir kitų miestelių apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplaines River ir pasukti į kai-

rėje esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicago dalies, tai tiems geriausia naudotis Willow Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wentworth Road, pervaziuoti jau suminėtas kanalus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.

Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką.

Komisija Piknikui Ruošti

AMERIKA LIEKA AMERIKA

Naudinga ir reikalinga savikritika

"Kas iš tikro šiame krašte vyksta?" — paklausė Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan ir pats atsakė:

"Smulkutė mažuma radikalų malkontentų prasimanydami nebūtų priežasčių faktiškai kelia maistą prieš žmonių laisvę. Jie reikalauja, kad mes pataptume priklausomi nuo valdžios, kuri turėtų galią paskirstyti mums uždarbius ir nuosavybę, tuo pačiu mums neduodama teisės net apsiginti. To tikslo siekiant legislatoriai (įstatymdaviai) yra prievartaujami visokiais nebaigiamais maršais, demonstracijomis ir civilinio neklusnumo veiksmams.

Neraštingumas dabar yra žemiausias kaip kada nors buvęs. Šalpa beturčiams per praeitus 8 metus padidėjo 290 nuosimčių. Proga tapti nužudytam, sužalotam ar apipieštam šiemet yra vienas iš 70. Viena iš penkių šeimų šiemet bus kriminalo auka. Kiekvienas šeštas vaikas papuls bėdon nesulaukęs 16 metų. Kriminalas auga 6 kartus sparčiau negu žmonių prieauglis...

Reagan tokį neapsakomą kriminalo augimą sieja su šiais laikais viešpataujančia filosofija, kur prie kriminalo pradeda pratinti nuo pat lopšio, o teismai vietoje gynę visų laisvę faktiškai licenciją į laisvę duoda tik nedaugeliui".

Prisipažinęs žmonos ir keturių vaikų žudikas paleidžiamas į laisvę dėl to, kad prisipažino! Mat, prisipažinimą duodant, žudikas su savim neturėjo advokato. Kitas prisipažinęs žmogžudys laisvai vaikšto mūsų gatvėmis, kadangi policija jį per ilgai užlaikė — keletą valandų — kol jis buvo formaliai apkaltintas nusikaltimu, kurį jis savo noru prisipažino padaręs.

Zinomas kolumnistas, surinkęs atsakymus į eilę klausimų, paskelbė štai ką: nuo 71 iki 81 procentų reikalauja įstatymo, kuris kontroliuotų visus ginklus, 45% mano, kad "ginklų kontrolė vargu bent kiek sumažintų smurtą";

66 prieš 22 nuosimčių amerikiečių atmėta teorija, esą smurtas yra paveldėtas iš pionierių dienų kaip tradicija;

83% tiki, kad "radikalai, kurie kelia riaušes ir smurtuoja gatvėse, žymia dalimi prisideda prie tokios atmosferos susidarymo";

82% mano, kad "smurto simptomą" sudaro "perdaug gatvėse besivalkiojančių kriminalistų ir išprotėjusių žmonių";

76% jaučia, kad rasinis konfliktas Amerikoje daug prisideda prie smurto padaugėjimo;

62% tiki, kad "kas naktį (televizijoje) matant žmonių užmušimus, tai atsiliepia į charakterį.

Blogiausia, kad žmonės darosi nebeįtrauktis kitiems nelaimės atveju.

Vis dažniau skaitome apie baltųjų visišką apatiją savo artimui, kur plėšikui apkraustant savo auką, užpuolikai mušanč užpultąjį, arba kaip tai buvo New Yorke, kur žmogžudys atsileidęs su sadistišku pasmaguravimu, kartkartėmis grįždama nužudė jauną moterį, ir daug žmonių girdėjo jos klyksmą ir matė žudymą, bet niekas neatbėgo gelbėti, dargi niekas policijos nepašaukė...

Irodymas, kad atmosfera veikia charakterį

Didelis, beveik dviejų metrų aukščio juodžius eina New Yorko 47 gatvę. "Dideli prakaito lašai lyg perlai blizga ant jo veido. Jo akys laukiniai sukalojasi. Jo eiseną nepaprastą. Tas juodas stipruolis, trumpomis rankovėmis geltonais marškiniais ir tamsiomis kelnėmis apsirėngęs eidamas kažkaip šokinėja, lyg sekdamas kokio negirdimo muzikos ritmo taktą", rašo Abendpost bendradarbis iš New Yorko; Baltieji vyrai ir moterys traukiasi jam iš tako. Tik keli turistai, iš apšviesto žiburiuojančio Times Skvero šią vėlyvą valandą įsukę į apytamsią 47 gatvę, nepasitraukė iš tako. Kol kitapus gatvės buvęs policininkas padėties pavojų spėjo su-

Buy Bonds where you work.

He does.

Why do our servicemen buy U.S. Savings Bonds? Their reasons are the same as yours and mine: saving for the future, supporting freedom. And because they're fighting for freedom, too, maybe servicemen see the need more clearly than many of us. Buy Bonds. In more than one way, it makes you feel good.

New Freedom Shares

Now, when you join the Payroll Savings Plan or the Bond-a-Month Plan, you are

eligible to purchase the new type U.S. Savings Notes—Freedom Shares—as a bonus opportunity. Freedom Shares pay 4.74% when held to maturity of just four-and-a-half years (redeemable after one year), are available on a one-for-one basis with Savings Bonds. Get the facts where you work or bank.

Join up. America needs your help.

U.S. Savings Bonds, new Freedom Shares

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

ALFONSAS NAKAS

PAVYDO VERTAS KONCERTAS PLB SEIMO FESTIVALyje

Žiūrį į Trečiojo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo programą ir stebiuosi jos platumu. Vis prasidės ketvirtadienio, rugpjūčio 22-sios registracija. Po sėdžių, paskaitos ir pobūviai tęsis ištisas keturias sekancias dienas: rugpjūčio 30 ir 31, bei rugsėjo 1 ir 2. Lietuviškasis Njujorkas, reikia manyti, parodys didelį svetingumą sesėms ir broliams iš visų pusių. Ne tik oficialiems seimo delegatams (tokių gi tebus tik saujelė), bet ir visiems svečiams iš tolimų miestų, iš savos šalies ir iš užsienių. Kad Seimui data parinkta viena iš pačių patogiausių, tuo niekas negali sbejoti. Tai neabejotina, kad ir publika susirinks, kaip niekada po pasaulinės mūgės nebebuvo ten susirinkusi.

Kaip vieną iš neeilinių pramogų, anadien čia paryškinau Miss Lithuania rinkimą ir vainikavimą. Ta pramoga, žinoma, labiausiai prie širdies bus mūsų jauniausiajai kartai ir amerikiečiams svečiams. Šiuo sykiu noriu keletą žodžių apie kitą, jau grynai kultūrinę, pramogą pasakyti: apie didįjį Seimo koncertą, angliškose programose skiltyje pavadintą "Festival of Lithuanian Music". Ta pramoga tiks ir patiks, manau, visokiai publika.

Koncertas įvyks sekmadienį, rugsėjo 1 d. ir prasidės 8 val. vakare. Vieta — Lincoln Center, Philharmonic Hall, N. Y. Programą atliks Njujorko simfoninis orkestras ir "Čiurlionio" ansamblis iš Clevelando.

Orkestrui, susidedančiam iš 62 muzikantų, diriguos prof. Vytautas Marijošius. Orkestras gros vien tik lietuvių kompozito-

rių kūrinius. Ir, palaukite, čikaga duoda tris balso galūnes, tris pačius didžiuosius: sopraną Danutę Stankaitę, tenorą Stasį Barą ir bosą Joną Vaznelį. Visa ta simfoninė programos dalis, štai, kaip atrodo (nurašau, tik lietuviškus pavadinimus, iš programos lapo): niekur iki šiol negrota J. Gaidelio "Dramatinė uvertiūra"; V. Jakubėno (žodžiai S. Santvaro) "Nejaugi vėl, o Dieve" — solo J. Vaznelis; J. Gaidelio "Prologas iš 'Danos'" (S. Santvaro libretas) — solo J. Vaznelis; J. Kačinskio "Trys dainos (Triptikas)": "Paslaptis", žodžiai K. Grigaitytės — "Nerimas", žodžiai L. Andriekaus — "Aušra", žodžiai K. Bradūno — visų trijų solo — D. Stankaitytė; V. Jakubėno "Mano deimantai" (J. Tyšlavos žodžiai), solo S. Baras; K. V. Banaičio "Bar-

Dana Stankaitytė

karolė iš "Juratės ir Kastyčio" (B. Sruogos libretas), solo S. Baras. Tiek tos simfoninės progra-

mos, po kurios seks pertrauka. Ką galiu prieš koncertą, nebūdamas muzikas, pasakyti? Ogi galiu priminti, kad visi minėti didieji solistai jau daugelį metų blogai nebedainuoja. Dažniausiai jie dainuoja taip gerai, kad savo pasirodymais paskutinių Chicagos Lietuvių Operos spektaklių metu pralaužė storiausias amerikiečių spaudos (muzikos) kritikų uždangas ir sulaukė eilės komplimentų.

Ogi J. Gaidelio "Dana" žūbt būt ateina į Čikagą ir, galimas daktas, kitą ankstyvą pavasarį mes ją išgirsime. Tai ir degs koncerto dalyviai didžiausiu smalsumu, dar dirigentui nē lazdeles nepakėlus.

Ogi minėti K. V. Banaičio ir V. Jakubėno kūriniai — kiek kartų ir kokiais publikai anksčiau buvo groti bei dainuoti? Ak, viskas nauja, šviežia, viskas šventiškai paslaptiniai!..

Po pertraukos uždanga vėl pakils ir... išvysime "Čiurlionio" ansamblį. Melsvam programos lakšte tik atmušti Alfonso ir Onos Mikulskių veidai ir apie programą tiek teptsakytą angliškai, tad išsiverčiu): "Čiurlionio" ansamblis, dirigentas Alfonsas Mikulskis; Tradicinės lietuvių liaudies dainos; R(oma) Mastienė — mezzo sopranas; A(lgirdas) Grigas — baritonas; kanklių orkestras, "diriguojamas Onos Mikulskienės". Viskas. Taškas.

O man dar nesinori taško čia statyti. "Čiurlionio" ansamblis, tai toks barzdotas kūdikis, kurio gimimo metriškai Vilniuje ar ne 1940-siais išrašyti... Alfonsas ir O. Mikulskiai tą savo kūdikį taip yra pamilę, kad vienas už vienos, kitas už kitos rankelės, ir po šiai dienai tebevedžioja. Apie tėvynės ilgęj dainavo

Stasys Baras

Čiurlioničiai Austrijos ir Bavarijos Alpėse, tai klausėsi ne tik savieji, bet ir visa vokiškai kalbanti liaudis. Kai prie Bo-

"ČIURLIONIO" ANSAMBLIS, DIRIGENTAS ALFONSAS MIKULSKIS

densee krantų jie pragydo prancūzų armijai, tai šimtas generolų sustoję minutėmis kelė ovačijas. Nuo pietinio Švabijos pakraščio iki Šiaurės jūros penkerius metus važiavo ir važiavo jie su koncertais pas alkanus ir nuplyšusius, apvilčius ir apkartusius mus, kad karėjas ašaras pakeistų saldžiomis, kad pamaitintų tėvynės ilgesius, kad apkrestų optimizmu ir jaunatve. "Namo, broliukai, namo, jaunėji...", jie užbaigdavo kiekvieną koncertą. Gyvenimo ironija davė mums namus ir, ak, ištai gingsas rezidencijas už jūrių marių, bet "Namo, broliukai!" aussy tebeskamba, kad ir kažki ką. "Čiurlionio" ansamblis, didysis ambasadorius tarp svetimųjų, didysis lietuviškos samonės ir sąžinės žadintojas savių tarpe, matykite, Clevelande dar tebėra gyvas ir dar retkarčiais vieną kitą koncertą duoda. Sunku, tiesa, dirbtinai vėsinamų automobilių ir ant ravinų krantų išstatytų rezidencijų laikais, bet abu Mikulskiai dar kažkokiu stebūklingu būdu tebejungia keletą dešimčių jaunuolių.

Ponai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Trečiojo seimo atstovai ir svečiai, aš balsuoju už "Čiurlionio" ansamblį. Balsuoju, keldamas abi rankas! Jeigu minimas koncertas ir be simfoninio, ir be didelio garso solistų — vien "Čiurlionio" ansamblio turėtų ateiti pasiklausti kiekvienas.

Negaliu nepriminti ir su "Čiurlioniu" pasirodysiančių solistų. Roma Vilčinskaitė-Mastienė gerą pradžią padarė Muencheno konservatorijoje. Ją pažįsta ne vien Čikagos publika: su koncertais ji yra pasirodžiusi eilėje JAV ir Kanados miestų ir visur sulaukusi labai gero įvertinimo. Algirdas Grigas prieš porą metų sušvito Chicagos Lietuvių Operoj ir nuo to laiko jo balsas jam niekada gėdos nepadarė. Visi, kas girdėjo me jo solo prieš metus Dainavoje ir prieš keletą mėnesių Detroitė, nutarėme, kad staiga išaugusi didelė vokalinė pajėga.

Dabar jau tikrai gana man. Visu, kas būsime Njujorkė PLB seimo metu, vienas iš didžiųjų pramoginių tikslų — Didysis Koncertas Filharmonijos Halėje! Taškas.

DUBČEKO TĖVAS GYVENO CHICAGOJE

Dabartinio Čekoslovakijos komunistų partijos vado Alexander Dubčekas tėvas kurį laiką gyveno Chicagoje. Pasikalbėjime su Amerikos laikraščio reporteriu jis papasakojo apie savo patyrimus Amerikoje. Pasikalbėjimas vyko Bratislavoje, kur jis dabar gyvena.

Steve Dubčekas, Alexander tėvas, dabar yra 76 metų amžiaus. J Ameriką jis atvyko 1911 m. ir apsigyveno Chicagoje savo tautiečių kolonijoje. Tačiau po kurio laiko nusisamdė kambarį pas airius, kad turėtų progos angliškai pramokti. Taip pat lankė vakari-

nę mokyklą. Iš amato buvo dailidė.

Istojo į Amerikos socialistų partiją, kuriai tada vadovavo Eugene Debs. Partija buvo priešinga karui, tad ir Steve Dubčekas, paveiktas Debs, buvo pasiryžęs dėti visas pastangas, kad nereikėtų tarnauti kariuomenėje ir dalyvauti kare.

Kai Amerika buvo įtraukta į pirmąjį pasaulinį karą, Dubčekas, norėdamas išvengti tarnavimo kariuomenėje, bandė slapta apieiti Ameriką. Meksikos pasienyje jis buvo suimtas ir internuotas. Kai karas pasibaigė, jis grįžo į Čikagą, kur vedė slovakę. Chicagoje susilaukė sūnaus, vardu Julius.

jis buvo sumanęs vykti ten ir stoti i revoliucionierių gretas. Pasivėlinuo įsirašyti i organizuojamą laisvanorių kontingentą, todėl i Rusiją nebeišvyko.

Tėviškės ilgesys jį paskatino grįžti i Slovakiją, kur netrukus gimė ir Alexander, dabartinis Čekoslovakijos vadas.

Reporterius Dubčekas pareiškė, jog dabartiniai įvykiai jo sūnu labai išvarginę: jis praradęs apie 25 svarus.

Jau išėjo

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Knygoje kelia aštrias gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti **NAUJIENOSE**.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: **NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.**

Stasys Baras

Čiurlioničiai Austrijos ir Bavarijos Alpėse, tai klausėsi ne tik savieji, bet ir visa vokiškai kalbanti liaudis. Kai prie Bo-

Sekmadienį,

rugpjūčio 18 dieną,

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks RUDENINIS

NAUJIENUŲ PIKNIKAS

BUS ĮDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIŠKIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 18 D. VISI KVIETIAMI Į NAUJIENUŲ PIKNIKĄ.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

RANGE FIRE IS WILDFIRE

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams \$4.00
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	vienam mėnesiui \$1.50

10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.50	
trims mėnesiams \$4.50	
vienam mėnesiui \$1.50	

Kitose JAV vietose:	
metams \$14.00	
pusei metų \$7.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, šiekvieną sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Slepia čekams padarytas nuolaidas

Okupacinė sovietų valdžia slepia nuo lietuvių čekams padarytas nuolaidas. Lietuvoje leidžiama komunistinė spauda tikrai trim atvejais paminėti tarp Maskvos ir Pragos kilusius nesklaidumus. Sovietų valdžia neduoda platesnių informacijų ir patiems rusams. Sovietų imperijos valdovai nenori, kad rusai žinotų, dėl ko kilo konfliktas tarp Pragos ir Maskvos komunistinių partijų vadovybių.

Sugrįžusieji turistai, jų parvežta rusiška ir lietuviškai leidžiama spauda aiškiai rodo, kad sovietų imperijos valdovai nori paslėpti nuo pavergtųjų gyventojų čekų reikalavimus ir atkalki čekų vadų kovą. Maskvoje leidžiama sovietų spaudoje buvo paskelbti Varšuvoje posėdžiavusių komunistų valdžių nutarimai ir posėdinė neatvykusių čekams paruoštas laiškas. Tas pats laiškas, pasirašytas šešių komunistinių valstybių vadų, buvo išverstas lietuviškai ir paskelbtas Vilniuje rusų leidžiamoje "Tiesoje".

Tame pačiame "Tiesos" numeryje buvo paskelbtas rusų kompartijos sekretoriaus Leonido Brežnevo pranešimas specialiai Maskvon ant greitųjų suvežtiems įvairių pavergtųjų tautų kompartijų sekretoriams. Antanas Sniečkus buvo nuvežtas į Maskvą, kad pasiklaustų Brežnevo pranešimo.

Sovietų spauda nepaskelbė Aleksandro Dubčeko atsakymo Maskvai, bet ji paskelbė Maskvos paruošto atsakymo ištraukas. Maskva įrodinėja čekams, kaip jie nukrypo nuo "marksistinės — leninistinės" linijos; kokį tas nukrypimas sudaro pavojų ne vien čekams, bet visai sovietų imperijai; koks pavojingas spaudos laisvės klausimas yra ne vien Maskvos, bet ir patiems čekų komunistų vadams. Kad Maskvos valdovams šis klausimas buvo nepaprastai svarbus, visam prieškarinės sovietų imperijos pasienyje paskelbė didelius karinius manevrus.

Po kelių dienų paskelbtas trečias pranešimas apie sovietų vadų pasitarimą Bratislavoje. Šiame pranešime nepaminėta Maskvos ir Pragos konflikto esmė, nepaliesiti svarbiausi klausimai, bet trumpai pasakyta, kad visos "socialistinės valstybės" nutarė bendradarbiauti. Kad Bratislavoje ne tik rusų pavergtos rytų Europos valstybės, bet ir pati Maskva nusileido užsispyrusiems ir kovai pasiryžusiems čekams, tame pranešime visai neužsiminta. Kad Čekoslovakijoje dvi dienas viešėjo ir kal-

Šalin siaureregystė (7)

KIENO GI ČIA PLANAS?

P. STRAVINSKAS

Kai sugretini (palygini) vienus (ne vieno asmens, o daugio vykdomas) Vliko griovybos veiksmus, net ir labai nenorėdamas, matai tarp jų kažkokį ryšį tarp savęs, tiesiog kažkokį juodos rankos planą.

I. — Juodų darbų sąrašas

1) Teisininkai Dr. Br. Nemickas ir Vyt. Vaitiekūnas "išaiškina", kad Vlikas — tai Lietuvos "valdžia"...

Tas padaryta senai, dar Vokietijoje, bet be jokių rimtų argumentų, naiviai, lyg ir norint Vliką sukompromituoti, kad vėliau patys "aiškintojai" ir kiti, netgi bolshevikai galėtų iš Vliko pasijuokti.

2) LFB ir LTS pasitraukus iš Vliko, juokiasi jų spauda iš tų savo "teisinių ekspertų" aiškinimo.

Juokiasi pagrįstai, nes tas "išaiškinimas" iš tikrųjų juoko vertas; tik, kodėl gi Vliko opozicionieriai tą savo juokų darbą primeta kitiems, pačiam Vli-

ko sakė prieš Maskvos centralizmą nusiteikęs Jugoslavijos diktatorius Tito, tai sovietų imperijos gyventojai iki šios dienos oficialiai nežino. Nežino čekams padarytų nuolaidų ir pavergtos Lietuvos gyventojai.

Vis dėlto apdairesnieji Vilniaus gyventojai žinojo, kad Ciernoje ir Bratislavoje buvo svarstomi labai svarbūs klausimai, liečiantieji ne vien Čekoslovakiją, bet ir visą sovietų imperiją. Ką šiose vietose iš rusų išsiderėjo čekai, to pagėdauja didelė sovietų imperijos gyventojų dauguma. Čekų iškovotų laisvių nori ne vien lietuviai, vokiečiai, vengrai ir bulgarai, bet pačios Rusijos gyventojai.

Rusų leidžiamoje Vilniaus spaudoje apie esminius Ciernos ir Bratislavos pasitarimus nieko nebuvo, bet pagauti užsienio radijo stočių pranešimai jiems vis dėlto pasakė, kad čekai kovojo dėl spaudos laisvės ir piliečio teisių. Vilniaus apdairesnieji lietuviai žinojo, kad čekai padarė didelį žingsnį pirmyn, jie susigrąžino bent dalį prarastos laisvės ir didelę dalį prarastų žmogaus ir piliečio teisių.

Kaip ilgai sovietų imperijos valdovai galės slėpti nuo pavergtųjų žmonių čekams padarytas nuolaidas? Gai jas nuslėpti kelis mėnesius, gali neduoti jų dar kelis metus. Bet kiekvienam imperijos gyventojui aiškėja, kad ne vien rytų vokiečiams, bet lietuviams, latviams, estams, vengrams ir bulgarams turės duoti tas pačias teises, kokias davė čekams. Tas pačias teises turės duoti ir pavergtai rusų tautai. Prie dabartinių nuotaikų sovietų karo vadai nenorėjo pradėti naujos karo avantiūros Čekoslovakijoje, rytoj jie gali atsisakyti šaudyti į rusus, kurie pakels balsą prieš komunistinę valdžią ir įvestą vergiją. Šiandien sovietinei santvarkai jau priežinasi keli rusai rašytojai, rytoj tą balsą pakels studentai, o vėliau ir platesni Rusijos gyventojų sluoksniai.

humoristika? Kieno gi čia planas Vlikui sukompromituoti?

5) LFB ir LTS, pasirašę Vliko 1944.II.16 d. deklaraciją, vėliau juokiasi iš jos. Tą daro jie, išėję iš Vliko.

Pvz., tos deklaracijos 4 str. numatyta, kad "laikui atėjus" bus sudaryta "koalicinė pagrindinė" Lietuvos Respublikos Vyriausybė; 5 str. numatyta, kaip bus patobulinta mūsų valstybės demokratinė santvarka; 6 str. pasisakyta, kad R. Prezidento ir Seimo rinkimai bus "reformuoti pagal demokratinį rinkimų principus". Tai labai gražu ir natūralu, kad politinės grupės svarsto ir sutaria tais valstybės ir jos teisinės tvarkos klausimais. O Vliko opozicionieriai, išėję iš Vliko, kartu su bolshevikais, kartu su okupantu ir jo agentais užsieniuose, juokiasi iš Vliko, kad jis pretenduoja į valdžios prerogatyvas, netgi "keičiąs" Lietuvos įstatymus, konstituciją. Kas gi šitaip daro? Kam tuo kenkiama? Kieno gi — čia planas?

6) Vlikas, kaip tautos atstovybė, užmezga ryšius Vak. Vokietijoje su Bonos vyriausybe, kuri su juo ir skaitosi, kaip su tautos atstovybe, o Vliko opozicionieriai, sutelkusi visą savo jėgą, tuos santykius išardo. Tik pirminkime LTS organo truksmą dėl to.

Kokiam siaureregijui, nežinančiam tarptautinio gyvenimo praktikos, žinoma, tie ryšiai atrodė keisti, nesuprantami, gal net ir juokingi. Iš tikrųjų betgi tokie jie nėra. Gi II-jo pas. karo metu, vokiečiams okupavus Prancūziją, sąjungininkai pripažino Prancūzijos tautos vadu tik vieną asmenį, būtent, gen. de Gaulle; jis Londone turėjo savo įstaigą (savo būstinę), kol nesioorganizavo Prancūzijos nacionalinis komitetas pavergtajai tautai atstovauti. Londone anuo metu buvo kone visų pavergtųjų (vok. okupuotų) kraštų nacionaliniai komitetai (tokie, kaip ir mūsų Vlikas), turėję oficialius pastovius ryšius su sąjungininkų valstybėmis, arba buvo ten, dažniausia, iš tų nac. komitetų susijorganizavusios egzilinės vyriausybės. Ar kas iš to juokėsi? Ypač, ar juokėsi pavergtųjų tautų žmonės iš savo tautų atstovybių. Mes darėme kitaip, priešingai. Kokiu interesu? Pagal kieno planą? Kam tuo pasitarnavomė? Kieno gi čia planas?

7) Vlikas sudarytas mūsų politinių grupių, kaip tautos politinės minties reikėjų ir vykdytojų, o Vliko opozicionieriai metų metais juokiasi (savo spaudoje) iš tų grupių, prie-

kaištaudami joms jų "fiktyvumą" ir pan.

Juokiasi iš jų ir visokie agitpropininkai užsieniuose. Kodėl gi mūsų Vliko opozicionieriai dalyko neaiškina plačiu akiračiu, kaip to reikalauja teisinė logika ir politinė išmintis? Kam jie klausimą suprofanuoja ir teisinę problemą aiškina žurnalistine klouno metodais? Koks yra ryšys tarp jų ir okupanto talčininkų, nes gi ir vienu ir antru daromi Vlikui ir jo partijoms (grupėms) pajukinėjimai visai atitinka, yra tie patys? Kieno gi čia planas?

8) Vliko opozicionieriai, jau grįžę į Vliką, daro visus žygius įvesti į Vliką ne lietuvių, o amerikiečių organizacijas ("Free Europe Committee") padalinį LLK, stengdamiesi Vliką nuštumti nuo jo, kaip tautos atstovybės, teisiųjų pagrindų ir padaryti priklausomą nuo svetimos organizacijos. Jie nori padaryti Vliką priklausomą nuo svetimos organizacijos ir tuo būdu jį likviduoti.

Kam tas daroma? Kad bolshevikai galėtų pagrįstai pasakyti, jog mes Vliko, kaip tautos atstovybės, jau nebeturime, nes jį patys susilikvidavome? Kieno gi čia planas?

Siekdami per fas et nefas (visokiais būdais ir priemonėmis) likviduoti Vliką, kaip tautos atstovybę, tienu teisininkai, net gaila žiūrėti, išstato save pajukiai, kenkia ne tik Vlikui, bet ir savo asmens interesui, savo garbei, savo geram vardui.

(B. d.)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

DIDELIS TEATRO VEIKALŲ IŠPARDAVIMAS

Ryšulys Nr. 2

Dramos, komedijos, įvairiausi veikalai, lietuvių vaidinti po keliasdešimt kartų ir šiandien dar linkami mūsų teatrui. Vienintelė proga nebrangiai įsigyti vertingus scenos veikalus.

Atsargos nedidelės. Visas šiame sąraše išvardintas \$15.00 vertės knygas, bendrai sudarantis 1,315 puslapių, dabar parduodame tik už \$2.00. Štai antro ryšulio knygos:

1. M. Grigonis — LINKSMOS DIENOS. Dviejų veiksmų vaidelis.	\$0.50
2. Br. Vargšas — PIRMI ŽINGSNIS. Keturių v. drama.	\$0.50
3. M. Paliolis — PRIEŠ VEJĄ NEPAPOŠI. Trijų veiksmų komedija.	\$0.50
4. K. Va ir M. Pis — GERIAU VĖLIAU, NEGU NIEKAD. Vieno veiksmo komedija.	\$0.50
5. J. Aleksander Fredro — CONSILIUM FAKULTATIS. Vieno veiksmo komedija.	\$0.50
6. Salda-Balda (Pagal Gogolį) — PIRSLYBOS. Dviejų veiksmų komedija.	\$0.50
7. Gerhard Hauptmann — AUDEJAI. Penkių veiksmų vaid. \$1.00	\$1.00
8. Gerhard Hauptmann — PASKENDUSIS VARPAS. Penkių veiksmų drama.	\$1.00
9. M. Grigonis — KATRIUTES GINTARAI. Trijų veiksmų vaidelis.	\$0.50
10. M. Gorkij — ANT DUGNO. Keturių veiksmų vaidelis.	\$1.00
11. G. Sudermann — JONINES. Keturių veiksmų drama.	\$1.00
12. A. Belcikowski — PONO FELIKSO ATSIMINIMAI. Vieno veiksmo komedija.	\$0.50
13. Jonas Vadis — OKULTINIAI PATYRIMAI.	\$2.00
14. Naujienų leidinys — AUDRA GIEDROJE. Trijų veiksmų komedija.	\$0.50
15. Lietuvos spautė — SIMUKAS IR MAGDUTE.	\$0.50
16. M. Grigonis — NASTUTE. Drama 2 veiksmų 3 pav.	\$0.50
17. Olive Schreiner — SAPNAI.	\$0.50
18. Miguelo Servanteso — PERSIKYRU TEISEJAS. Vieno veiksmo komedija.	\$0.50
19. Robertas Lui Stevenson — NAKVYNĖ.	\$0.50
20. William Shakespeare — MACKBETH.	\$2.00

Viso \$15.00
Šį knygų ryšulį galima užsisakyti "Naujienose", prisuntus \$2.00 čeki arba Money Orderį, adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Pasitūtimas kainuoja 50 c.

L. VAICIONIENĖ

Po III-sios Tautinių Šokių Šventės malūno sparnais

(Iš dienoraščio)

"Laudies menas turi būti mūsų meno pamatas, iš jo turi iškilti savotiškas lietuviškas stilius, jis mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savyje, yra grynas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas."

M. K. Ciurlionis

Antrosios Tautinių Šokių šventės vienos recenzijos pabaigoje yra parašyta: "Didžioji ir vienintelė viltis yra ta, kad iš Malūno, Kubilų, Suktinių išsiuks ir ateičiai vadovai, šaukliai rengti būsimas grynėsnės lietuviškos dvasios, vientiesnio ir turtingesnio vaizdo tautines šventes, iš kurių ir svetimieji susidarytų teisingesnę nuomonę apie mūsų tautos dvasią ir tautinę kultūrą."

Kas per tuos penkerius metus, kaip viltasi, išsiuko geriau ir kas nusisuko į šalį, pagavusi tą didžiąją sudėtingą jautrų pastatą savo akių aparatu, mėginasi papasakoti. Papasakoti lyg iš dienoraščio, ne pirmoje išspūdzio pagauta, bet jam atslūgus, pasiklausinėjusi nuomonės kitų mačiusių, jausdama atsakingumą prieš savo tautą, nors tai labai labai nelengva. Man atrodo, kad mums naudinga pamatyti, kurioje vietoje stovime ir kaip stovime, ypač šiais

Laisvės Kovos metais ir šioje Tautinės Kūrybos srityje. Pamatę galėtume pasidaryti reikiamas išvadas ateičiai. Iš anksto atsiprašau tų visų, kurie į tą pastatą tiek yra sudėję darbo net aukos, pasijus čia mano paliešti.

Man atrodo, kad tautinės kultūros demonstracijos šventėse visos sudedamosios dalys ir dalelės turėtų būti, kaip Ciurlionis sako, išimtinai lietuviškos, žinoma, pirmiausia sau. Atsilankantieji pas mus krašto pareigūnai, kurių nuomonė mums svarbi, lankosi ir į kitų tautų panašias šventes. Matę ir kitur to paties vardo, turinio, vaizdo šokius, drabužius, girdėję tos pačios muzikos ir tt., suisdaro nuomonę, kad mes savos tautinės kūrybos arba neturime, arba jos nepažįstame, arba mums vis tiek, — taigi ir nesame tauta, bet kažin kokia tarpe kitų besimaišanti gentis. (Yra ir tokių nuomonių). Jie, būdami mandagūs, mums nieko nesakys, paplos, gal ir pagirs, bet savo nuomonę išsineš.

Nedarytų mums garbės, jei atėję kitų tautų atstovai (rusai, ukrainiečiai, vengrai, lenkai, meksikiečiai...) čia pamatytų tikrai ar tariamai savo tautos šokių, drabužių, girdėtų muzikos ir tt. Ir sėdindžio šalia kaimyno paklaustų, kaip yra nekartą buvę, "Ar tai jūsų?" O čia ne vieta įrodinėti ar dėl vieno kito abejojamo dalyko ginčytis.

Repertuaras — rodomieji šokiniai. 14 šokių suaugusiųjų ir 4 vaikų. Būtų buvę sveikiau ir gryniau, jei programoje nebūtų buvę Suktinio, Pakeltkojo ir dažnai meksikiečių šokamo Kepurinio,

mūsų vadinamo Kepurine, nors jis, šokis, šokamas su skrybėlėmis. Tiesa, dabar pašoktoji Kepurinė be anoje buvusios baletinės dalies, tai galima laikyti kita. Tačiau šioji už pirmiau šoktąją mažiau šokiška. O nevaizdingų skrybėlių nešiojimas abiem rankom virš galvų, mergaitės virš karūnų, darė ją dirbtinai netikrą, prasičiokišką, daugiau panašią į skrybėlių pasivaikščiojimą, negu į šokį.

Gerai, kad Kadrilius pavadintas Keltvirtainiu, nes kiekie jame kadrilišku būti ir yra. Tuo pačiu reikalau turėjo būti atlietuvinti vardai kitų šokių, grynai lietuviškos kilmės, — Zvejų polka ir Subatėlė. Polka lietuviškai lenkė. Rusišką savaitės dienos pavadinimas "subota" — subata, lietuviškai šeštadienis. Mes dabar jau žinome, kad lietuviai ne "paliokai", lietuviškai ne "polka", "subota" ne subata, o šeštadienis. Todėl šių šokių vardus atlietuvinti ir programoje įrašyti lietuviškus reikėjo dabar nors pavėluotai, nes "geriau vėliau, negu "niekad" čia tinka.

Jeigu I-je Tautinių Šokių šventėje, pirmame bandyme, per neapsižūrėjimą ar klaidą neturėjusių būti šokių buvo, tai, iš klaidų mokantis, klaidų nereikėtų kartoti.

Pakeltkojis. Programose parašyta, kad "Zemaitijoje buvęs šokamas vyrų ir merginų; kitur jis mažai žinomas. Buvęs šokamas ir su klumpėmis."

Šokis pakeltkojo vardu yra buvęs žinoma ir Sūduvoje, Vilkaviškio apylinkėje. Tas lietuvišku vardu šokis Sū-

duvoje buvo lyg ir valų giminės, bet jo valsišką žingsnis išigijęs lietuviško judesio būdą. Kojos truputį pakeliamos, linktelėjus kelyje, ant kitos, kiek linkteltos, nusileidžiant, į šalis lengvai pasiūbuojant. Šokis švelnus, gražus ir ne su klumpėmis šokamas. Šiam šokiui klumpės labiau netinka, kaip bet kuriam kitam.

Aš nežinau, kaip tas žemaitiškų Pakeltkojis yra buvęs šokamas, bet nereikėjo būti žinovu, kad galėtum pajusti ir suprasti, jog parodytas T. Š. šventėje yra mišinys cirkinio, kazokinio, baletinio judesio. Kai vyrai ištiesė vieną po kitos horizontaliai, kiek galėjo, iš klubo įtemptas kojas, laikydamiesi kita įtempta, pradėjo sukti žinoma, nesklaidžiai, dirbtinius pusručius, nustebau, kaip čia galėjo atsirasti toks "ponas" lietuvišku vardu.

Publika viena plojo, kaip vėliau patirta, iš pomėgio naujovių, vis tiek kokios jos bebūtų, ir dėl dirbtiniai ištraukto judesio, mūsų šokiuose nematytvo. Kiti tuojau pajutė, kad tai yra išbrovėlis, plojo šokėjams ir už jį "nes šokėjai nekalti".

Programoje jo apibūdinimas, kad šokis gyvas, kad buvęs šokamas su klumpėmis ir merginų, pasako, kad jis Zemaitijoje negalėjo būti šokamas į šalis ištiesiomis kojomis, nes merginoms taip šokti neleidžia sijonas. O visiems neleidžia žemaitiškos klumpės — žsčslės tauti aukštai ir gvyai kilnoti kojas. Jeigu čia šokėjai būtų šokę su klumpėmis, tikrai būtų sukėlę juoko.

Zemaitė moteris sakė Zemaitijoje taip Pakeltkojo šokant nemačiusi. Kad jo stilius ne mūsų šokių būdo, pajuto daug kas. Jį kazokišku pavadinu ir vienas kunigas. Nors jo vardas ne per gražiausias, bet lietuviškai stilizuotas būtų buvęs ta norimoji naujovė priimtina.

O Draugo 1968. VII. 13 d. Menas... skyriuje taip parašyta: "Naujų ir rečiau matytų šokių įvedimas šventėn (Pakeltkojis ir kt.) buvo didelis programos planuotojų laimėjimas."

Paaiškėjo, kad tas Pakeltkojis taip šokamas okupuotoje Lietuvoje. Kas žino iš kokio reikalo taip sudarytas pačių lietuvių, ar iš viršaus padiktuotas. Tai nėra ta prasme naujas dalykas ir joks laimėjimas, greičiau pralaimėjimas.

Atrodo, kad toks Pakeltkojis, kur bebūtų taip šokamas, mums dar nereikalingas... Čia buvo mūsų tautinių šokių šventė. Kazokiškai stilizuotąjį Pakeltkoją ar nereikėtų pakeisti stilizuotu lietuviškai!

KITŲ ŠOKIŲ PARINKIMAS

Proporcingai per daug žaidimų kilmės daug vaikščiotojančių, stoviniuojančių ir šiaip lėto judesio šokių. Pav. Javaro tiltas Linelis, Audėjėlė, Blezdingėlė, ta pati Kepurinė, gal Astuonytis... Ir dar keli kiti nepasizymėję gyvu šokiškumu. Jie visi gerokai atskiedė viso derinio šokišką pobūdį, pridavę lietuviško svajingumo. Tautos dvasiai tai yra nesvetima, ir mums patiems toks retai matomas vaizdas gražu.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

Telefonai: Prospect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET

Val.: kas diena po pietų 1-3, vak. 7-9
tikiai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: REpUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi., nuo 1-4 ir 7-9, antradi., penktadieni nuo 1-5, trečiadi. ir seštadi. tikiai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 val., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokio kabinetą perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir seštadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. d. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3544 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treči. ir seštadi. uždaryta
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: Garden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Atostogose nuo birželio 28 dienos iki liepos 28 d.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadi. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirm. nuo 6-8 v. v., antr., ir ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8 val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpUBLIC 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PRŪSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradi. nuo 2-5 po pietų, ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadieni 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadi., antradi., trečiadi., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Didžioji priemonė lietuvių stiprinti

Lituanistinių bei šeštadienių mokyklų lietuvių kalbos ir literatūros programa reikalinga papildomojo paryškinimo ir atitinkamo vykdymo.

Lietuviškoji knyga ir laikraštis prikėlė lietuvių ir Lietuvos iš tautinio letargo, skatino kovoti dėl draudžiamos lietuviškos spaudos, o atgavus spaudą, ragino siekti Lietuvai nepriklausomybės, vinikuotos Vasario 16 Akto ir savanorių kraują įgyvendintos.

Šie — 1968 metai yra 50 metų sukakties ir, deja, vėl kovos dėl Lietuvos laisvės metai. Ši kova gali būti ir yra tęsiama taikingomis priemonėmis, kurių vyriausioji tebėra lietuviškoji spauda taip šiaip, taip anapus uždangos, Lietuvą atskiriančios nuo Vakarų pasaulio. Kai anuomet caro žandarai sukaustytoje Lietuvoje lietuvišką "druką" skaityti mokė slapti daraktoriai ir motinos prie ratelio, laisvoje Amerikoje imigrantai lietuviai patys, tikiai iš daraktorių išgy-

tąjį mokslą tęsdami, sugebėjo dideliais tiražais leisti lietuviškas knygas, spausdinti ir organizuoti platinti lietuviškus laikraščius. Neįtikėtina nuostaba, betgi yra neginčytinas faktas, kad po karų senąją Amerikos lietuvių visuomenę dešimtimis tūkštinių papildžius jau nepr. Lietuvoje išmoksintoji ateivija laidoja lietuvišką knygą. Jeigu viena kita knygelė dar išleidžiama, tai tiktai vargo lėšomis (mecenatų aukomis) ir vargo tiražais. Buvę knygų leidėjai dabar knygų neleidžia; būdingas čia yra leidėjo p. Karvelio pareiškimas: "Jei kas garantuos, kad 300 egz. tiražo knyga bus išpirta, ji galės būti išleista." Deja, dabar tokios garantijos nėra. Įvyko kažkuris lietuviškos knygos atžvilgiu kataklizmas: "Nuo bado, miaro ir lietuviškos knygos gėlbės mūs, Viešpatie!" Čia galės būt pasakyta: — O Enciklopedija, o Mūsų Lietuva. Taip — tatau dideli dalykai, bet įsivyrant esamoms nuotaioms dėl lietuviškos knygos, ir Enciklopedija, ir Mūsų Lietuva bus tiktai brangūs eksponatai netolimos ateities lietuviškų senienų archyvuose.

Jaunoji lietuvių karta skęsta amerikoniško jūroje ir net labai labai lietuviškose šeimose vaikus sunku palenkti kalbėti lietuviškai. Į šį skętančio lietuviškos laivo šauksmą SOS atsiliepia lituanistinės mokyklos, tai, deja, senųjų knygnešų pavaduotojų dabar nėra, nėra kas grąžina lietuvišką knygą lietuviui ir lietuviškai šeimai. Patsai lietuvis dabar knygų neieško, nors ir būtų kur įsigyti ypač savo vaikams — eina pro šalį knygų pardavimo stalo. 3 — 5 dr. už dėžutę saldainių — negaila, bet 2 dr. už liet. knygą — brangu, nereikia. Į Kalėdų senio maišą pridėjama visokių niekų net už šimtą, kištą dolerių, bet lietuviškos knygos Kalėdų senio maiše nėra.

Ir šiais metais buvo skelbtas spaudos mėnuo — gegužis, bet praėjo negirdomis, tiktai vienas lietuvis apgalvestavo laikraštį, kad šie metai nėra ir spaudos metai — tiktai vienas įprastinis gegužio mėnuo spaudai teskirta. Lietuviška spauda bei knyga merdi, miršta, o su lietuviška knyga mirs ir gyvoji lietuvių. Kurį laiką dar šoksim ir dainuosime lietuviškai, bet kalbėsime jau svetimą kalbą. Savaimė suprantama, kad didysis ginklas kovoje su nulietuvėjimu yra lietuviškoji knyga. Šiuo ginklu turėtų būti ginkluojami visi lietuviai, o ypatingai lietuvių jaunimas. Ką šiuo atžvilgiu veikia mūsų lituanistinės mokyklos? (1967 m. leidinys) III skyriaus lietuvių kalbos programoje be kita ko sakoma: "Pratinamas mokinių prie knygų skaitymo ir bendradarbiavimo savo spaudoje. Raginti skaityti ir užsisakyti vaikų laikraščius". VII skyriaus lietuvių kalbos programoje pasakyta: "Lietuvių kalba knygų ir laikraščių skaitymas ir bendradarbiavimas jaunimo spaudoje." Tatau pakartota ir VIII skyriaus lietuvių kalbos programoje. Taigi lietuviškoji knyga lituanistinių mokyklų programoje nėra pamiršta. Tačiau kaip ir kiek šis programiniai ipareigojimai gali būti įvykdomi ir yra vykdomi?

Lituanistinių mokyklų savaitinių pamokų lentelėje lietuvių kalbai skirta I — IV skyriaus po 3 savaitines pamokas, V — VIII skyriaus — po 2 sav. pamokas, IX — X skyriaus — taip pat po 2 sav. pamokas. Be šio programos pavastabose pasakyta: "Pamokos 30 — 40 minučių, šeštadieniškos mokyklos dirba 4 valandas." Čia reikia manyti, kad yra sugaištama ne 4 laiko valandos, o atliekamos keturios 30 — 40 min. pamokos, iš kurių lietuvių kalbai tenka 1 pamoka, o likusios 3 — tikybai, dainavimui, šokiams. Kadangi, neskaitant parapijinių, iš tikrųjų veikia tiktai šeštadieniškos, tai faktinai lietuvių kalbai atitenka tiktai 30 — 40 minučių šeštadieni. Kurias didaktines bei metodines priemones mokytojas čia bevertuoti, 6 dienų pakanka, kad kas per 30 min. buvo pateikta, iš mokinio išgaruotų, veikiant amerikinei (draugų, televizijos ir pn.) aplinkai. Mokytojas dėl to yra apgailėtoje padėtyje Sizio, ritančio į kalną akmenį, kuris nuolatos grįžta į pakalnę. Atrodo, kad šiame Sizio darbe turėtų labai praversti skaitymas atitinkančių amžių ir interesų knygų. Čia turima galvoje ne minimas programoje tiktai raginimas bei skatinimas lietuviškas knygas skaityti, o privalomas ipareigojimas pv. kas savaitė perskaityti knygą pariterktinai, ar mokytojui paritariant ir kas šeštadienis skaitytojus tikrinant (vieng, kitą). Šiaip skaitoma knyga galėtų sudaryti ne tiktai dirvą sėjama kas šeštadienis kalbos sėklai tarpti, bet palenktų bei pratintų jaunuolius lietuvišką knygą pamėgti. Savu laiku Čikagoje buvo vykdomos, Lietuvos Bendromenei remiant, lituanistinių mokyklų mokinių dailes skaitymo varžybos. Labai svarbus tatau veiksnys, bet turėtų būti varžomasi ne tiktai dėl dailes skaitymo pirmenybės, bet ir dėl to, kiek ir kurių knygų mokins yra perskaiteš.

Sisteningam ir privalomam lietuviškų knygų skaitymui turėtų būti mokyklose knygnešiai. Iki tokie knygnešiai galėtų patenkinti veiktai, o ir iš viso šiam būtinam ir svarbiam reikalui mokinių tėvai turėtų savo vaikus aprūpinti skaitytinomis lietuviškomis knygomis ar iš savo turimų knygų išteklių, ar skyrium išsigydomis. Šiuo būdu lietuvių šeimose šalia spintų su kristaliniais ir farforiniais brangiais indais galėtų būti pastatytos ir spintos ar lentynos su lietuviškomis knygomis — lietuviška knyga grįžta į lietuvių šeimą, ir, ką perskaityt, taip vaikai, taip jų tėvai aprūpinti, dalytusi išpūdziais. Programoje yra įrašytas laikraščių skaitymas ir bendradarbiavimas savo spaudoje. Savaimė suprantama, kad programą vykdyti mokyklų knygnešius turėtų būti ir jaunimo laikraščiai. Kas dėl bendradarbiavimo savoje (jaunimo) spaudoje, tai šis labai svarbus kūrinio savarankumo ugdymas spaudos srityje

Hollywoodo restorano virejas Charles Sosebee laisvalaikiu mėgsta drožinėti. Iš stiro kempinės jis pajėgė išdrožinėti paveiksle matoma balta meška. Ji lengva, nesunku perkelti kiton vieton, bet reikia būti labai atsargiam.

mūsų kai kurių mokyklų net su kaupu atliekamas: mokyklų mokiniai (Darius ir Girėno ir kt.) savybėje leidžia laikraščius. Kai kurios mokyklos bet leidžia net toli išeinančius iš savybės ribų metraščius: 300 — 400 psl. spaus-tuvėje spausdinti ligi 1000 egz. tiražo brangūs leidiniai, tariamai pačių mokyklų rašiniai pripildyti ir redaguoti savo apimtim pralenkiantieji įprastinius jaunimo laikraščius, Eg-lutę ir kt. šių metraščių tiks-las, atrodo, yra ne tiek kitus pamokyti, kiek save, savo tėvus ir mokytojus pagarsinti, kaip yra sakoma — įsiamžinti. Žymi šių metraščių dalis pripildyta mokinių, mokytojų, tėvų foto nuotraukomis. Patys mokinių rašiniai (yra ir buv. rašomųjų darbų klasėje) nėra tokie, kurie galėtų dvasiškai praturtinti bei pamokyti plačią lietuvių visuomenę, kuriai jie su metraščiu yra skiriami. Be to rašiniai nėra originalūs — mokytojų taisyti ("rašyta, kiek išgalėta, o ko nesugebėta — mokytojo pridėta"), tad nėra aišku, kas ir ką čia jamžina — ar mokytojas mokinį, ar mokinys mokytoją? Jeigu Tėvų Komitetai nesigailė lėšų, tai jų valia. Tačiau Tėvų Komitetai su tėvais turėtų pirmon eilėn savo vaikus — mokinius aprūpinti liet. skaitymo knygomis, telkdami lėšas mokyklų knygnešiams. Šiuo būdu, kaip jau šnksčiau minėta, jaunimas brandintų intelektualinį savo pajėgumą kūrybingam lietuviškos gavinimo bei stiprinimo darbu jau ir viešoje jaunimo spaudoje.

Iš viso lietuviškoji knyga gyvybiškai reikalinga knygnešiu. Čia Tėvų Komitetai galėtų ir plačiau reikštis, mokyklos mokinių talkininkaujami.

M-jas Jonas Valaitis

Trys patikrinimai

Bus stropiai žiūrėta, kad į demokratų konvenciją, kuri prasidės rugpjūčio 26 d. Amphiteatre, neįsigautų nepageidaujami asmenys. Bus sudaryta patikrinimo sistema, kuri veiks net trijuose punktuose. Kiekvienas į konvenciją vykstantis asmuo tuose punktuose bus patikrintas. Veiks floroskopai, kurie seks, kad pas vykstančius į konvenciją nebūtų ginklų. Patikrinami bus ir galvijų pristatytojai bei pirkėjai.

Prašo nedemonstruoti

Sen. Eugene McCarthy kreipėsi savo rėmėjus ir šalininkus, kad jie susilaikytų nuo rengimo demonstracijų Čiengoje demokratų nacionalinės konvencijos metu. Esą, jeigu jie nori jam padėti, tai tegul rengia demonstracijas kituose miestuose, o ne Čiengoje.

SMOKEY'S FRIENDS don't play with matches

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1229

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
686 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
KAMEROS VERTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDŲJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
BUTKUS - VASATTIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatliepia, tai telef. GI 8-6195
Tel. Ofice: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
ATOSTOGOSE
IKI RUGPJŪČIO 19 D.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERMANAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
VIRŠ ŠIMTO
RADIJŲ • PATEFONAI
MAGNETOFONAI • TV
HI-FI STEREO APAR.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvių, eik pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALLIANT
4030 Archer VI 7-1515

KAIP BUVO PAGROBTAS GEN. MILLERIS

(Tęsinys)

— Kur Nikolajus Vladimirovičius? — Malcevas paklausė, — mes jo ieškom.

— Jo nėra, — atsakė Plevickaja ir atsikėlusį nuo sofos užpuolė Malceva: — Tamsta gi su juo išvažiavai, tamsta jį išsiivežei! Kur jis? Ką jūs padarėte su mano Kole?

Malcevas išsiblašė ir murmėjo: „jis išėjo... jis pabėgo!...“ Plevickaja pradėjo verkti ir vėl puolė Malceva:

— Sakykit, jūs jį ištariate kažkuo, ar ne? Sakyk man! Atsakyk!

Jos ašaros ir riksmas perėjo į isteriką. Ji maldavo Malceva: „Tamsta jį pažįsti, juk jis gali nusišauti. O, Dieve mano! Dieve mano!“

Nors Plevickaja buvo artistė, bet šį kartą jos ašaros buvo įtikinančios ir tikros.

— Gerai, — atsakė Malcevas, — kai jis sugrįš, pasakykite jam, kad mes lauksime jo policijoje.

Tą pasakę ir palikę verkiančią Plevickają, Malcevas išėjo. — Greitai, — liepė taksi šoferiui, — į policijos nuovadą Port Dofin.

Jau buvo 3 val. į parytį. Nuo gen. Millerio dingimo praėjo jau 11 valandų. Tik 4 val. ryto prancūzų policija pradėjo ieškoti gen. Millerio.

Skoblino bėgimo kelias

Pirmiausia pažvelkime Skoblino bėgimo kelią, apie kurį tardymo metu ir teisme papasakojė Plevickaja. Pirmas jo bėgimo etapas prasidėjo iš ROVS patalpos Colize gatvėje liko paslaptimi. Kai vokiečiai buvo okupuavę Paryžių, ši paslaptis išryškėjo, bet apie tai kalbėsime vėliau.

Ketvirtadienį anksti ryte, 3 val. 45 min., Persing bulvare suskambėjo naktinis garažo skambutis. Tame garaže dirbo Skoblino bėgimo komanda.

lino giminaitis plk. Vorobjovas. Kaip pasakojo garažo naktinis sargas, skambino pats Skoblina. Jis buvo išbėgęs ir labai susijaudinęs.

— Aš norėčiau pasikalbėti su Vorobjovu, — tarė Skoblina sargui.

Bet tą naktį garaže Vorobjovo nebuvo.

— Ar negalėtumėte palikti jam raštelį?

— Ne, ne! — galva atsakė Skoblina, — netaip svarbu.

Naktinis sargas pareiškė, jog Skoblina greit nuėjo Neji kryptimi. Maždaug po 15 minučių Skoblina pasibeldė į Kryvošejevo duris. Kryvošejevas buvo kornilovietis, turėjo Neji, Vilje gatvėje, kungyną.

— Kas ten? — paklausė Kryvošejevo žmona.

— Tai aš, generolas Skoblina. Ar galiu pakalbėti su tamstos vyru?

Kryvošejevienė iš balso pažinusi Skoblina, atidarė duris ir pasakė, kad vyro nėra namie — jis mieste pardavinėja laikraščius.

— Duokite man stiklinę degtinės, — paprašė Skoblina.

Tardymo metu Kryvošejevienė parodė, kad Skoblina buvo „baisiame stovyje“, be skrybėlės. Atnešą jam stiklą degtinės išgėrė labai godžiai ir po to atsigavo. Pasakojo, kad su juo

ROZE DIDŽALVIENE

bus rudinio Naujienų pikniko virtuvės šefininke. Ji gamina maistą ir maitina visus atvažiavusius į pikniką. Ji paruošė dešras, išvirus kopūstus, išuštins bulves, padarys sendvičius, kavą ir visa kita maista. Jos gamintas maistas sveikas, skanus ir visu labai mėgiamas. Piknikas bus rugpjūčio 18 dieną, sekmadienį, Buco Sade. Kviečiame visus tą dieną praleisti gamtoje, pasimatyti su senais pažįstamais, užmegzti naujas pažintis.

Britai tvirtina, jog tai yra pats naujusias modernių menininkų kūrinys. Matyti, kad šis darbas patinka ir mergaitė, nes ji gali laždioti po skylės.

„įvykęs didelis ir kvailas nemalonumas“; pametęs pinigine, neturįs nė kapeikos sugrįžti namo. Klausė, ar negalėtų jį paskolinti jam iki ryto nors 100 frankų. Kryvošejevienė, kuriai Skoblina buvo pilietinio karo didvyris ir jos vyro mylimas vaikas, mielu noru sutiko paskolinti ir ne 100, bet davė 200 frankų tardama: „Grazinkite, kai galėsite“. Skoblina padėjo, apbučiavo ranką ir išėjo.

Kryvošejevienė palydėjo Skoblina už durų ir matė jį einant Bino bulvaru kryptimi. Po Skoblino pabėgimo iš ROVS įstaiigos, ji buvo paskutinioji mačiusi ir kalbėjusi su juo.

Penktadienį policijos komisaras Roš apklausė Plevickają. Pradžioje Plevickaja labai jaudinosi ir buvo išsiblaškiusi, bet laipsniškai atližo, susivaldė, save kontroliavo. Komisari Roš jį pasirodė visai nuoširdi, atvira, naivi moteris. Toks išpūdis tęsėsi iki momento, kol jai nebuvo parodyta užrašų knygtelė, kurią Plevickaja, gen. Millerio dingimo dieną, būdama Galipolieties restorane ir ruošdamasi važiuoti pas modistę, nežymiai perdavė ją kpt. Grigulio vaikaičiai, prašydama paslėpti, kol ji ten sugrįš.

Vaikaitė tą užrašų knygtelę atidavė tėvui, tėvas — kpt. Griguliui. Tokiu būdu ji pateko policijai.

Knygtelės paskutiniame puslapyje Skoblino ranka buvo užrašyta: „Perdaviau pasiūlymą Milleriui susitikti 12 val. 30 min.“. Toliau sekė šifras kirilica (Bulgarijoje į paleoslavinį raštą įvestas raidynas slavų bažnytinėi kalbai), lotynų raidžių ir skaičių „67 vid 3 s dzei pi vi ar vi“ ir t. t. Kiti puslapiai buvo užpildyti adresais, sąskaitomis, susitikimų pažymėjimai su korniloviečiais ir kitos smulkmenos.

Pradžioje Plevickaja viską neigė, o po akistatos su kpt. Griguliu pravirko. Laipsniškai policija išaiškino, kad naivumas ir nežinojimas Plevickos buvo pasiruošimas įrodyti Skoblino alibi. Jai būtina buvo viską paslėpti, ką tą dieną darė Skoblina nuo 12 val. 30 min. iki 1 val. 30 min., tai laikui, kurio užteko paruoštai gen. Milleriui žabangai įvykdyti.

Plevickaja negalėjo prisiminti, ką ji ar jos vyras darė nuo 11 val. 30 min., kai išėjo iš „Nuosirdaus“ baro, iki Skoblino atvykimo į madų salioną „Carolina“, tarp 1 val. 40 min. ir 2 val. 45 minučių. Plevickaja įtikinėjo policiją, kad jos vyras visą laiką jos laukė Victor Hugo gatvėje sėdėdamas automobilyje. Kitiems laiko tarpams Skoblino ir Plevickaja alibi įrodymai turėjo pakankamai neginčijamą liudiniškumą.

Skoblino name padarytoji krata gen. Millerio pagrobimo metu. Rugpjūčio 30 d. 8 v. v. White Sox parke (35 St. prie Dan Ryan greitkelio) Europinį

bylai nieko ypatingo nedavė. Galima spėti, kad kai Skoblina, Plevickaja ir kpt. Trošinas buvo nuvažiavę „pašerti katę ir šunis“, Skoblina turėjo galimybės visus kalte įrodančius dokumentus sunaikinti. Bet krata vis tik naudos atnešė: po namų rūšyje rasta 500 kg. įvairių dokumentų, tarp kurių trys skirtingi šifrai ir 4 jugoslavieški įvairiomis pavardėmis pasai su namo savininko fotografijomis. Plevickaja buvo suimta ir, kaip gen. Millerio pagrobimo bendrininkė, pasiūta į Petit Poccet kalėjimą.

N. Rs.

(b. d.)

Demonstracijų rengėjai stengiasi gauti leidimus

Visa eilė įvairių organizacijų bando iš miesto valdybos gauti leidimus demonstracijoms rengti demokratų konvencijos metu. Kadangi demonstracijos norima rengti Soldier Field arba Grant Parke, tai tų leidimų reikalą turės spręsti Chicago parkų distrikto taryba.

Nacionalinė mobilizacija Vietnamo karui baigti sąjūdis norime tik surengti demonstraciją, bet ir milžinišką paradą vidurmiestyje. To sąjūdžio vadai sako, jog jų rengiama demonstracija sutrauktų apie 200,000 žmonių.

NAUJIENŲ PIKNIKO DARBININKAI

Sekmadienį, rugpjūčio 18 d., Naujienų piknike dirbs šie darbininkai:

1. Josephine Milleriūtė
 2. Algis Budreckas
 3. Emma Petraitienė
 4. Vincas Mankus
 5. Jonas Didžgalvis
 6. Bernice Žemgulienė
 7. Ričardas Gudelis
 8. Ksaveras Kaunas
 9. Al Dargužis
 10. A. Dambrauskienė
 11. Simon Galzinas
 12. Ad. Radvila
 13. Kazys Deveikis ir kt.
- Visus talkininkus prašome laiku būti nurodytose vietose. Piknikui Rengti Komitetas

— Lietuviai Televizijoje programoj šį vakarą girdėsime Lietuvos gen. konsulo P. Daužvardžio pasikalbėjimą su p. Manion. Ši programa prieš kelias savaites buvo transliuojama per amerikiečių televiziją. (Pr.)

Adv. Antanas Lapinskas išryškins didžiojo Amerikos lietuvio Antano Olio atliktus darbus bei nuopelnus. Minėjimas — akademijs bus rugpjūčio 24 d. 8 val. vak. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Visi kviečiami atsilankyti. (Pr.)

Sporto Diena V. Adamkui remti. Rugpjūčio 30 d. 8 v. v. White Sox parke (35 St. prie Dan Ryan greitkelio) Europinį

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

MECHANICS
Heavy equipment Mechanics with Diesel experience.
Excellent pay. Steady Work.
Excellent Fringe Benefits.

South East Area.
Call RE 1-9213
From 9—5 Mon. Thru Sat.

SECURITY GUARDS
FREIGHT EXPERIENCE HELPFUL.
Chicago & Northwestern suburbs.
Phone 626-5034

WAREHOUSE MAN
TO DRIVE FORKLIFT AND FILL ORDERS IN A NUT AND BOLT WAREHOUSE.
HOURLY WAGES.
OVERTIME AVAILABLE.
EXCELLENT BENEFITS.
DES PLAINES
299-1181

DELIVERY MEN
FULL OR PART TIME
To deliver food. Must be over 21, have insured car and knowledge of Northwest side essential. Earning will average \$50. for 2 nights.
Call after 3:30 P. M.
2475 N. MILWAUKEE
252-3661

EXCELLENT IMMEDIATE OPENINGS STRUCTURAL STEEL LAYOUT MEN FITTERS - WELDERS EXPERIENCED
Good working conditions and surroundings. All fringe benefits. Steady work. For further information call
PR 6-2308

NIGHT TIME CUSTODIAN
3:30 P. M. to midnight
PART TIME CUSTODIAN
From 7 to 10 P. M.
Salary open. Paid vacation. Paid hospitalization, sick leave.
Call 629-9788
from 8 A. M. to 2 P. M.
MEDINAH SCHOOL DISTRICT

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

SEIMININKĖ
Gyventi vietoje. 5 darbo dienos savaitėje. Privatūs kambarys, vonia, T. V. Pilna lalka šeiminkauti ir virti. Del laisvos dienos susitarim. Skabiniai yra moteris.
LAKE FOREST.
Tel. 234-1044

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros

KENOSHA, WIG. — Good commercial property with established laundermat containing new Norge machines, and six rental units grossing between \$18-20,000 per year with a net of \$8-9,000. Will sell for \$80,000.
Write Box Nr. 151. Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago 60608.

TAVERNA, VALGYKLA IR MAISTO KRAUTUVE. Idealus biznis partneriams arba didelei šeimai. 3 miegamų butai, pilnai įrengta virtuvė.
McHENRY, ILL.
385-9873

BY OWNER
NORTH WEST
6 sleeping rooms plus 2-3 room apts. Good income. Furnished. 3 car garage. Apt. for owner near transportation and express way. Must sell. \$24,000. Extra lot for income. \$2000.
Good terms. Call
GU 4-0896 or GU 4-4255

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja Lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 SO. WESTERN AVE.
TEL GR 6-4421

7 KAMBARŲ bungalow, centralinis gasu šildymas, 30 pėdų sklypas. 57 ir Maplewood.
3 BUTAI ir krautuvės patalpa. \$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

TURIME PARDUOTI TUOJAU BARGENĄ UZ \$83,000
North Rogers Parke, raudonu plytu, kampini, 12 apartamentų: 9-4 riu, 3-5 riu. Modernios vonios, virtuvės. Gerame stovyje. Savininkas išlaikė 25 metus. \$17,820 pajamų.
RUBENS AND GOLDSHER
Tel. 561-4144

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvu, laivu, traukiniu bilietus ir paruošiamė kelionių dokumentus i visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atkelnauja metais norėtu pora mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel. Republic 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SEMININKĖ
Gyventi vietoje. 5 darbo dienos savaitėje. Privatūs kambarys, vonia, T. V. Pilna lalka šeiminkauti ir virti. Del laisvos dienos susitarim. Skabiniai yra moteris.
LAKE FOREST.
Tel. 234-1044

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3 - 8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namu, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namu, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namu, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

IMKITE KAS VERTINGA

ERDVUS 8 KAMB. mūras. Tvirta 20 metu statyba. 2 vonios, mūro garažas, 45 pėdų sklypas. Arti Marquette Parko mokyklų, \$26,000.
MEDINIS — 3 butai. Labai platus sklypas, garažas, Atskiri šildymai. Marquette Parke, \$19,700.
3 BUTAI Marquette Parke. Gazu šildymai. Ceramic vonios, daug priėdų. Garažas, \$28,500.
MODERNIS 2 butai po 6 kamb. Marquette Parke. Gazu šildymas. Karpetai, garažas, \$31,800.
5 1/2 KAMB. 12 metu mūras arti Nabisco. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas rūšis, garažas, \$27,500.
NAUJAS 6 BUTŲ mūras arti Fordo city. \$11,000 pajamų \$82,500.
GERAS APKALTAS MEDINIS. 2 butai 2 šildymai. Garažas. Arti mūsu, \$16,300.
PUIKUS MEDINIS 7 KAMB. 2 vonios. Naujas šildymas. Platus sklypas. Garažas, Marquette Parke, \$17,500.
APART. MŪRAS apie \$9,000 pajamų ir daug kitu priėdu. Marquette Parke. Platus lotas, garažas, \$59,500.
LUKSUS APARTAMENTINIS neša \$13,000 pajamų. Marquette Parke, \$89,500.
APARTAMENTINIS MŪRAS 20 butu supila apie \$27,000 pajamų. Vertingas ir gražus namas Marquette Parke, \$195,000.
UZ \$14,500 NUPIRKSITE tvarkingą, svarų 7 kamb. namą su garažu.

Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parduiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
TEL. CL 4-7450

Greitai ir tvarkingas visokiausių nuosavybų pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir liūdidjami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blankai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BOGAN AREA by owner attractive 3 room brick, 2 full baths. Must see to appreciate. Immediate possession. Lows 20's. PO 7-4298.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus vis rūšiu namo apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sažiningai ir garantuotai. Apšalčiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7-3447

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3 - 8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namu, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namu, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namu, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES i mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SEARS
HERITAGE Memorials
Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuo \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.
Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas.
6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings

5.25% Per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632